

Innst. O. nr. 4

(2008–2009)

Innstilling til Odelstinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Ot.prp. nr. 83 (2007–2008)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om endring i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

Departementet foreslår i proposisjonen ulike endringer i universitets- og høyskoleloven, i hovedsak som ledd i oppfølgingen av Brautaset-utvalgets innstilling om godkjenning og godskriving av høyere utdanning i Norge. Videre foreslås endringer i reglene om bruk av falske vitnemål, utestenging av studenter, tidsfrister for å fremme krav om begrunnelse for karakterfastsetting og krav om innstillingsutvalg ved ansettelse av direktør. Departementet foreslår også justeringer i bestemmelsen som regulerer rettigheter for studenter som får barn i studietiden.

Departementet viser til at Brautaset-utvalgets mandat var begrenset til godkjenning av høyere utdanning, det vil si generell og faglig godkjenning av høyere utdanning som er hjemlet i universitets- og høyskoleloven. Det gjaldt ikke godkjenning og autorisasjon for det regulerte arbeidsmarkedet, som faller inn under flere departementers saksfelt. Utvalget avga innstilling 5. januar 2007.

Departementets forslag fremmes på bakgrunn av Brautaset-utvalgets anbefalinger og innspill i høringsrunden. Enkelte endringer skyldes ny gradsstruktur. Departementet vil videreføre myndighetsfordelingen mellom NOKUT og institusjonene ved godkjenning og godskriving av annen utdanning. Det er institusjonene som vedtar faglig godkjenning ved jevn godhetsvurdering. Departementets forslag gir NOKUT en mer markert rolle i den faglige godkjenningsordningen, bl.a. ved verifisering av dokumenter

og en plikt til å rådgi institusjoner som ber om det, samt gjennom utvidet kontrollmyndighet. Departementet foreslår endringer i §§ 3-4 og 3-5.

Utvalgets anbefalinger er også fulgt opp på andre måter. Departementet har bedt NOKUT om å oppnevne en arbeidsgruppe som skal gjennomgå dagens NAG-base (Nasjonal database for godkjenning av høyere utdanning) og foreslå forbedringer. Lisboa-konvensjonens supplerende tekst er sendt alle institusjoner med oppfordring til å bruke den som en god bruksanvisning for rutiner i godkjenningsarbeidet. Et informasjonssenter skal informere om opptak til studier, godkjenning og godskriving av høyere utdanning, herunder godkjenning som kreves for regulerte yrker. Brukerne kan være søkere, veiledere/rådgivere, arbeidsgivere eller andre. Med dette vil spesielt innvandrere med utenlandsk høyere utdanning kunne orientere seg raskere, få sin utdanning godkjent tidligere og lettere komme i arbeid.

NOKUT er tildelt 3 mill. kroner over 2008-budsjettet for å følge opp Brautaset-utvalgets forslag mht. å opprette et informasjonssenter, arbeidet med GSU-listen (Generell studiekompetanse og tilleggskrav for søkere med utenlandsk utdanning) og med å gi utfyllende informasjon. GSU gir grunnlag både for opptak av søkere med utenlandsk utdanning og for godkjenning av utenlandsk utdanning. For 2009 har departementet foreslått 6 mill. kroner til videre oppfølging av disse tiltakene.

Stortinget har bedt departementet foreta en helhetlig gjennomgang av regelverket knyttet til studenter som får barn under utdanningen, jf. anmodningsvedtak nr. 369 (2007–2008). Departementet foreslår på denne bakgrunn enkelte endringer i bestemmelsen om rettigheter for studenter som får barn i studietiden. Etter forslaget opprettholder studenten sin studentstatus med tilhørende studentrettigheter etter loven. Om velferdstjenester ikke brukes, kan studenten

velge å ikke betale semesteravgift. Studenters rett til utsatt eksamen i forbindelse med fødsel foreslås forskriftsfestet. Retten skal også gjelde fedre (§ 4-5).

Departementet viser til at det er en økende forekomst av falske vitnemål ved søknader om generell godkjenning av utdanning hos NOKUT og ved søknader om opptak til universiteter og høyskoler. Departementet foreslår flere endringer i loven for å motvirke bruk av falske vitnemål (§ 3-7). Etter forslaget slår loven fast at bruk av falske vitnemål eller andre dokumenter er forbudt. Det samme gjelder bruk av dokumenter fra falske institusjoner. Nærmere bestemmelser om hva som er falske papirer eller institusjoner, gis i forskrift. Institusjonene under loven, samt NOKUT og Samordna opptak, pålegges å informere hverandre gjensidig når et forhold er anmeldt.

Departementet fremmer videre forslag om endringer i lovbestemmelsene om utestenging i forbindelse med at en student har uønsket eller farlig atferd (§ 4-8) og om tidsfrist for å sette fram krav om begrunnelse for karakterfastsetting (§ 5-3). Ansettelse av administrerende direktør ved statlige institusjoner skal etter lovforslaget skje på grunnlag av innstilling fra et innstillingsutvalg, ikke ved "kallelse" (§ 11-1). En hjemmel er lagt inn i § 1-4 om at departementet kan gi nærmere forskrift om samarbeid og arbeidsdeling mellom universitetene på universitetsmuseenes område.

Når det gjelder økonomiske og administrative konsekvenser, vil institusjonene få noe administrativt merarbeid ved utvidet informasjonsplikt ved utestenging og falske vitnemål. Videre vil rett til utsatt eksamen kunne påføre institusjonene noen ekstrautgifter, men disse bør kunne begrenses. Eventuelle økte utgifter for institusjonene må dekkes innenfor institusjonenes egne rammer.

Når det gjelder forslaget om at studenter i fødselspermisjon skal beholde sin studentstatus, vurderer departementet det dithen at det ikke vil medføre økte kostnader for Statens lånekasse for utdanning. Utover dette innebærer forslaget etter departementets vurdering ingen økonomiske eller administrative konsekvenser av vesentlig betydning.

2. KOMITEENS MERKNADER

2.1 Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Freddy de Ruiter, Gorm Kjernli, Gerd Janne Kristoffersen, Anna Ljunggren og Torfinn Opheim, fra Fremskrittspartiet, Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Kjell Ivar Larsen, fra Høyre, Gunnar Gundersen og lederen Ine Marie Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Åsa El-

vik og Lena Jensen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen, fra Senterpartiet, Inger S. Enger, og fra Venstre, Odd Einar Dørum, viser til at proposisjonen inneholder endringer i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler. Komiteen viser til at endringene i hovedsak er et ledd i oppfølgingen til Brautaset-utvalgets innstilling av 5. januar 2007 om godkjenning av høyere utdanning i Norge, men at endringer også er foreslått på bakgrunn av anmodningsvedtak fra Stortinget.

2.2 Godskriving og godkjenning av utdanning tatt ved en annen institusjon

Komiteen viser til at departementet ønsker en videreføring av myndighetsfordeling mellom NOKUT og institusjonene ved godkjenning og godskriving av annen utdanning, der NOKUT treffer vedtak om generell godkjenning, mens de akkrediterte institusjonene treffer vedtak om faglig godkjenning ved jevn godhetsvurdering.

Komiteen viser til at departementet mener at NOKUT skal ha en mer markert rolle i den faglige godkjenningen. Komiteen viser til at det foreligger en viss forskjell i praksis mellom institusjonene når det gjelder faglig godkjenning. Komiteen er derfor enig i departementets vurdering om at NOKUT, som et rådgivende organ, skal få en tydeligere rolle i den faglige godkjenningen. Komiteen vil samtidig understreke at NOKUT ikke kan godkjenne eller overprøve institusjonenes faglige vurdering.

For å klargjøre forskjellene på generell og faglig godkjenning er komiteen enig med departementets vurderinger om at det er hensiktsmessig at reglene fremkommer i to bestemmelser, og ikke som i dag hvor det er samlet i én.

Komiteen viser til at det presiseres at tid-for-tid-prinsippet fortsatt er hovedregel ved godskriving, men at det i en del tilfeller ikke vil kunne godskrives fullt ut, siden den enkelte institusjon må vurdere den gjennomførte utdanningen i henhold til sine egne faglige krav.

Komiteen viser til at departementet ønsker å videreføre regelen om at studenter som har gjennomført en utdanning ved en institusjon som ikke går inn under universitets- og høyskoleloven, skal kunne søke fritak for deler av utdanningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det må være en målsetting å få økt antall studenter som tar en hel eller deler av en grad i utlandet. Disse medlemmer viser til at tid-for-tid-prinsippet kan være en utfordring når det gjelder godkjenning av kortere bachelorgrader. Disse medlemmer er av den oppfatning at det

må være rom for godkjenning eller godskriving av studier som ikke nødvendigvis dekker samme pensum, så lenge pensum er av minst samme omfang og på samme faglige nivå.

Disse medlemmer er positive til at det settes i gang arbeid med å oppdatere GSU-listen slik at underlaget for godkjenning av utenlandsstudier blir best mulig. Disse medlemmer forutsetter at slik kvalitetssikring er et kontinuerlig arbeid. Disse medlemmer forutsetter videre at arbeidslivet, som motaker av disse studentene, trekkes aktivt med i prosessen.

Disse medlemmer mener det er uheldig at Lånekassen fra 1. januar 2006 har benyttet GSU-listen som grunnlag for tildeling av utdanningsstøtte til studier i utlandet. Disse medlemmer viser til at dette har vært til hinder for norske studenter som har ønsket å ta hele utdanningen i land som har en annen gradsstruktur enn Norge. Disse medlemmer viser i den forbindelse blant annet til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2007–2008) med hensyn til "freshman year" i USA, hvor studentene må finansiere første studieår selv.

Disse medlemmer forventer at denne problematikken senest finner sin positive løsning i forbindelse med den varslede melding om internasjonalsisering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at departementet i § 3-5 (6) foreslår å åpne for at institusjonene i stor grad skal kunne kreve økonomisk vederlag for vurdering av utenlandsk doktorgrad. Disse medlemmer er ikke tilhenger av at den enkelte skal betale for å få sin utdanning vurdert og eventuelt godkjent etter det norske gradssystemet. Disse medlemmer viser til at den ordningen departementet har skissert, med mange unntaksmuligheter når det gjelder lavinntektsgrupper, flyktninger, asylsøkere og vanskeligstilte grupper, samt tolkning av jobbsøknad versus generell godkjenningssøknad, kan føre til økt byråkrati og ulik behandlingspraksis fra institusjon til institusjon. Disse medlemmer mener en slik ordning vil kunne være et hinder for høyt utdannet arbeidskraft som ønsker å arbeide i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre mener at "gratisprinsippet" også bør gjelde for dem som ønsker en slik vurdering av sin utdanning, og vil derfor gå imot forslaget til ny § 3-5 (6).

2.3 Falske vitnemål

Komiteen viser til den økende forekomsten av bruk av ulovlige og falske dokumenter i forbindelse

med søknad om opptak og godkjenning i universitets- og høyskolesektoren.

Komiteen er tilfreds med at et forbud mot bruk av falske vitnemål, falske dokumenter og bruk av "ekte" vitnemål fra ikke-eksisterende eller falske institusjoner ("Diploma Mills") ved opptak og godkjenning lovfestes særskilt i universitets- og høyskoleloven. Komiteen viser til at det innføres en informasjonsplikt for institusjonene og NOKUT, dette for å hindre at søkeren får opptak på bakgrunn av falske dokumenter ved andre institusjoner. Komiteen viser til Samordna opptaks høringsinnspill om at de må innlemmes i informasjonsutvekslingen, dette fordi en søker på samme tid både kan søke en institusjon om godkjenning og Samordna opptak om generell studiekompetanse eller opptak.

Komiteen legger til grunn at normale personvern hensyn ivaretas i denne sammenheng. Komiteen vil understreke at påtale- og straffekompetanse ligger hos politi og rettsvesen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er i utgangspunktet skeptiske til at en og samme type forbrytelse er regulert i ulike lovverk. Disse medlemmer viser til at slik praksis kan føre til uklarheter og tolkninger av hva som er gjeldende rett. Disse medlemmer fremhever viktigheten av at eksamensfusk og falske vitnemål eller falske eksamensoppgaver ikke bare får konsekvenser for studiesituasjonen. Disse medlemmer fremhever at dette er å anse som dokumentfalsk i henhold til Almindelig borgerlig Straffelov kapittel 18. I den sammenheng vises det til Norsk Retstidende 1998 side 68 og dom fra Kristiansand tingrett TKI-SA-2006-136302.

2.4 Rettigheter for studenter som får barn i studietiden

Komiteen viser til Representantforslag nr. 12 (2007–2008) fra stortingsrepresentantene Dagrun Eriksen og May Helen Molvær Grimstad om bedre rammevilkår for studenter som får barn i studietiden. Videre viser komiteen til Innst. S. nr. 118 (2007–2008), der en samlet komité "sier seg enig med forslagsstillerne i at det må legges bedre til rette for studenter som får barn mens de er under utdanning".

Komiteen er tilfreds med at departementet følger opp dette og viser spesielt til at studenter med barn beholder sin "studentstatus" i permisjonstiden. Dette vil si at studenter med barn etter endt permisjon fortsatt har rett til utdanningsstøtte fra Lånekassen og har rett til å gå opp til eksamen.

Komiteen er videre fornøyd med forslaget om å forskriftsfeste en rett til utsatt eksamen for gravide studenter i forbindelse med fødsel og at dette også bør gjelde for fedre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at det også må forskriftsfestes en rett til fremskyndet eksamen.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at studenter i utgangspunktet er en utsatt gruppe økonomisk, og studenter med barn er ekstra utsatt. Med fullt lån og stipend fra Statens lånekasse for utdanning får en student utbetalt 83 260 kroner i året. Studenter med barn får i tillegg ca. 13 000 kroner (for ett barn) som forsørgerstipend. Mange studenter har en deltidsjobb/sommerjobb, dette er ofte ikke praktisk mulig for studenter med barn.

Disse medlemmer viser til at ifølge Statens lånekasse for utdannings ordninger har studenter rett til 42 uker permisjon etter fødsel, og i denne perioden blir alt fra Lånekassen gjort om til stipend. For mange studenter er da den økonomiske rammen: studiestøtte, barnetrygd og engangsstøtte fra NAV på 33 584 kroner. Disse medlemmer viser til at det samme prinsippet som gjelder for studenter, gjelder for arbeidstakere: Man får i Lånekassen en kompensasjon for tapt inntekt, eller i studenters tilfelle, tapt studiefinansiering. Men for studenter er støttens nivå lavt, slik at forsørgeransvaret blir krevende. Dersom man står mellom endte studier og jobb eller har mistet retten til studiestøtte, får man bare engangsstøtten og barnetrygd, noe som er tilnærmet umulig å leve av. I tillegg kan det være vanskelig å få jobb som gravid, ettersom noen arbeidsgivere ikke ønsker en arbeidstaker som innen kort tid skal ut i permisjon. Loven tillater ikke diskriminering av gravide, men flere har dessverre opplevd dette i praksis. Disse medlemmer mener at det bør gjøres en helhetlig vurdering av den økonomiske situasjonen til studenter med barn.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at nivået på engangsstøtten bør heves, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å gi gravide som står uten foreldrepenge rettigheter knyttet til arbeidslivet, bedre økonomiske vilkår gjennom en opptrapping i engangsstøtten for gravide til 2 G."

Dette medlem viser også til at det i St. prp. nr. 1 (2008–2009) foreslås å øke studiepermisjonsperioden til 44 uker.

2.5 Utestenging

Komiteen viser til de endringer departementet foreslår i § 4-8 første og annet ledd i universitets- og

høyskoleloven, som omhandler utestenging basert på ulike forhold.

Første ledd gjelder studenter som opptrer grovt forstyrrende og aggressivt overfor medstudenter og ansatte, for disse skal utestengingen omfatte alle institusjoner under universitets- og høyskoleloven. Studenten fratas retten til å gå opp til eksamen, og det kan fattes vedtak om utestenging i opptil ett år.

Andre ledd gjelder studenter som har skapt fare for liv eller helse for pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som studenten har å gjøre med som del i klinisk undervisning. Disse utestenges ikke fra samtlige studier og eksamen i institusjoner under universitets- og høyskoleloven, bare studier med klinisk undervisning eller praksisopplæring. Det kan fattes vedtak om utestenging i opptil tre år.

Komiteen viser til at endringen departementet foreslår, gjelder adgang til å frata studenten retten til å gå opp til eksamen ved en annen institusjon i utestengingsperioden.

Videre er komiteen tilfreds med at det innføres en informasjonsplikt til å utveksle informasjon om utestengingsvedtakene institusjonene seg imellom.

Komiteen vil presisere at normale personvernshensyn også må ivaretas med hensyn til plikten til interinstitusjonell informasjonsutveksling vedrørende utestengingsvedtak.

2.6 Klage på karakter

Komiteen er tilfreds med at fristen for å fremsette krav om begrunnelse av karaktersetting endres til en uke fra karakteren ble kunngjort, dersom karakteren blir meddelt elektronisk. Dette fører til at studenten får svar på klagen tidligst til å melde seg opp til ny eksamen.

Komiteen mener at det må være en forutsetning at studentene reelt blir gjort kjent med karakteren i forbindelse med kunngjøringen av denne. Dette innebærer bl.a. at den tekniske løsningen for å kommunisere karakteren til studentene er tilfredsstillende, og at ordningen er godt kjent for studentene.

2.7 Diverse bestemmelser

Universitetsmuseene

Komiteen viser til at § 1-4 andre ledd endres slik at departementet gis hjemmel til å fastsette i forskrift nærmere regler om samarbeid og arbeidsdeling mellom universitetene vedrørende universitetsmuseene.

Komiteen viser til Innst. S. nr. 247 (2007–2008).

Kvalifikasjonsrammeverk

Komiteen slutter seg til endringene.

Vurdering om det finnes søkere klart kvalifisert for fast ansettelse

Komiteen slutter seg til endringene.

Innstilling ved ansettelse i lederstillinger

Komiteen slutter seg til endringene.

3. FORSLAG FRA MINDRETALL**Forslag fra Kristelig Folkeparti:**

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å gi gravide som står uten foreldrepengerettigheter knyttet til arbeidslivet, bedre økonomiske vilkår gjennom en opptrapping i engangsstøtten for gravide til 2 G.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endring i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler

I

I lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler gjøres det følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (*universitets- og høyskoleloven*)

§ 1-4 Særlig ansvar for enkelte institusjoner annet ledd skal lyde:

(2) Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Tromsø og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet har et særskilt nasjonalt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger. Departementet kan gi nærmere forskrift om samarbeid og arbeidsdeling mellom universitetene på dette området.

§ 3-2 Grader, yrkesutdanninger og titler første ledd skal lyde:

(1) Kongen bestemmer hvilke grader og yrkesutdanninger en institusjon kan gi, den tid det enkelte studium skal kunne gjennomføres på, og hvilken tittel graden eller yrkesutdanningen gir rett til. Departementet kan gi forskrift om et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og om institusjonenes adgang til å gi gra-

der og yrkesutdanninger i samarbeid med andre institusjoner. Departementet kan gi forskrift om krav til høyere grad og om omfang av selvstendig arbeid i høyere grad.

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4 *Generell godkjenning*

NOKUT avgjør, etter søknad fra enkeltpersoner, om utdanning fra utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon eller norsk institusjon som ikke går inn under loven, skal gis generell godkjenning slik at utdanningen i nivå og omfang godkjennes som likestilt med akkreditert norsk høyere utdanning. Departementet kan gi forskrift om saksbehandling og klageadgang etter denne bestemmelsen.

§ 3-5 skal lyde:

§ 3-5 *Godskriving og faglig godkjenning*

(1) Universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter denne lov, skal godskrive beståtte emner, fag, eksamener eller prøver fra andre universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier med samme antall studiepoeng i den utstrekning de oppfyller de faglige krav for en bestemt eksamen, grad eller utdanning ved institusjonen. Vedkommende institusjon skal påse at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold.

(2) Universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter denne lov, kan gi fritak for deler av utdanning på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak. Departementet kan pålegge institusjonene å samordne sin praksis.

(3) Universiteter og høyskoler som er akkrediterte etter denne lov avgjør selv søknader fra enkeltpersoner om godkjenning av annen høyere utdanning som faglig jevn god med utdanning som tilbys ved den enkelte institusjon. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett til å bruke den tittel som er fastsatt for den utdanningen det er jevnført med.

(4) I særlige tilfeller kan godkjenning etter tredje ledd gis helt eller delvis på grunnlag av kunnskaper som er dokumentert på annen måte enn ved eksamen. Prøve til kontroll av de dokumenterte kunnskaper eller tilleggsprøve kan kreves avlagt.

(5) NOKUT har ansvar for å formidle informasjon om institusjonenes vedtak om godkjenning av høyere utdanning etter tredje ledd og skal legge til rette for en samordnet nasjonal praksis. Departementet kan i forskrift gi regler om NOKUTs ansvar og myndighet.

(6) For vurdering av utenlandsk doktorgrad i andre tilfeller enn ved søknad på utlyst stilling ved institusjonen, kan styret ved institusjonen fastsette at

søkeren skal betale et vederlag som dekker institusjonens utgifter for vurderingen.

(7) Departementet kan gi forskrift om saksbehandling og klageadgang etter denne bestemmelsen.

§ 3-7 Studentopptak mv. sjette, syvende og åttende ledd skal lyde:

(6) Bruk av falske vitnemål eller andre falske dokumenter er forbudt. Tilsvarende gjelder for dokumenter utstedt fra falske institusjoner. Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om hva som anses som falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner etter denne bestemmelsen.

(7) Dersom en institusjon under denne lov, NO-KUT eller Samordna opptak oppdager at en søker har levert falskt vitnemål eller andre falske dokumenter eller dokumenter utstedt fra falske institusjoner, skal de gjensidig informere hverandre etter at forholdet er anmeldt til politiet. Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om informasjonsutvekslingen mv.

(8) Den som har søkt opptak eller godkjenning etter §§ 3-4 og 3-5 ved bruk av falskt vitnemål eller andre falske dokumenter eller dokumenter utstedt fra falske institusjoner, vil få nevnte papirer inndratt og vil ikke gis opptak eller få godkjent utdanning i inntil ett år. Vedtak om inndragning og vedtak om karantenetid etter denne bestemmelse treffes av styret selv eller institusjonens klagenemnd med to tredels flertall. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av departementet, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.

Nåværende syvende ledd blir nytt niende ledd.

§ 4-5 Rett til fødselspermisjon første ledd skal lyde:

(1) En student som får barn under studiene, skal gis rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn. I permisjonsperioden har studenten fortsatt status som student ved institusjonen og har rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. Departementet kan gi forskrift om studenters adgang til utsatt eksamen i forbindelse med fødsel. Bestemmelsene i arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-5 og § 12-7 gjelder så langt de passer.

§ 4-8 Utestenging og bortvisning første og annet ledd skal lyde:

(1) En student som tross skriftlig advarsel fra styret gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, kan etter vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, bortvises fra nærmere bestemte områder ved institusjonen for inntil ett år. Hvis en student etter

skriftlig advarsel fra styret fortsatt ikke respekterer slik bortvisning, kan styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenge ham eller henne fra studiet og fratas retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket.

(2) En student som grovt klanderverdig har opptrådt på en slik måte at det er skapt fare for liv eller helse for pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som studenten har å gjøre med som del i klinisk undervisning eller praksisopplæring, eller som gjør seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt eller i grovt usømmelig opptreden overfor disse, kan etter vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra studier med klinisk undervisning og praksisopplæring og fratas retten til å gå opp til eksamen i disse studiene ved institusjoner under denne lov i inntil tre år. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket. Institusjonen skal informere Sosial- og helsedirektoratet om utestenging etter dette alternativ når det gjelder studenter som følger utdanninger som kan utløse rett til autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 første ledd.

§ 5-3 Klage over karakterfastsetting – rett til begrunnelse første ledd skal lyde:

(1) Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sine prestasjoner. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må krav om slik begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse, dersom studenten får meddelt karakteren elektronisk og kan fremsette krav om begrunnelse på tilsvarende måte, fremsettes innen én uke fra karakteren ble kunngjort. Ved annen type kunngjøring må krav om begrunnelse fremsettes innen én uke fra kandidaten fikk kjennskap til karakteren, likevel ikke mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort.

§ 6-5 Midlertidig ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger første ledd skal lyde:

(1) Dersom det til fast undervisnings- og forskerstilling ved en høyere utdanningsinstitusjon ikke har meldt seg søker som etter fastsatte vilkår eller ansettelsesmyndighetens vurdering er klart kvalifisert for fast ansettelse, og det ikke er sannsynlig at kvalifisert søker vil melde seg ved ny kunngjøring, kan likevel en søker ansettes for begrenset tid når:

- a) muligheten for tidsbegrenset ansettelse er nevnt i kunngjøringen, og
- b) vedkommende, etter ansettelsesmyndighetens vurdering, har forutsetninger for å skaffe seg de

nødvendige kvalifikasjoner i løpet av ansettelsesperioden.

Ansettelsesmyndigheten fastsetter ansettelsesperioden, som ikke må vare over tre år. Ansettelsesperioden kan dog forlenges med den tid det tar å få gjennomført en forsvarlig vurdering av vedkommendes kvalifikasjoner, men ikke ut over seks måneder. Tidsrommet kan deretter ikke forlenges, og ny tidsbegrenset ansettelse av vedkommende kan heller ikke skje. Ved utløpet av ansettelsesperioden har vedkommende krav på å bli vurdert for fast ansettelse før stillingen kunngjøres på ny.

§ 11-1 Særskilte ansettelsesbestemmelser for statlige universiteter og høyskoler tredje, fjerde og sjette ledd skal lyde:

(3) Ansettelse av prorektor, leder for avdeling og grunnenhet og *administrerende direktør etter § 10-3*

skal skje på grunnlag av innstilling fra et innstillingsutvalg. Styret selv fastsetter innstillingsutvalgets sammensetning og nærmere regler om innstilling m.m. Studentene skal være representert i innstillingsutvalget, hvis ikke styret enstemmig bestemmer noe annet.

(4) Når særlige grunner taler for det, kan styret selv foreta ansettelse i stilling som prorektor eller leder for avdeling og grunnenhet uten forutgående kunngjøring.

(6) Hvis styret ansetter i *annen* administrativ lederstilling *enn nevnt i tredje ledd*, skal dette skje på grunnlag av innstilling fra administrerende direktør eller rektor når rektor er ansatt som daglig leder.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 4. november 2008

Ine Marie Eriksen Søreide

leder

Anna Ljunggren

ordfører

